

Ծանուցման առդր 2
Առաջին էրեսը 5

ՄԱՆԻԿ ԱԶԳԱՅԻՆ

Gérant responsable
A. SAKAIAN

ԾԱՂԻԿ շաբաթը երկու անգամ կը հրատարակուի Զորեքշաբ-
թի եւ Շաբաթ օրերն :
Տարեկան բաժանորդագրութեան գինն է 100 ղարուշ արծաթ,
— Վեցամսեայն 50. — Գաւառաց համար 115 ղրշ : Վեցամսեայ 60

Որ եւ էնամակ կամ գրութիւն պէտք է ուղղել
Ա. Արսոնատեր եւ Տնօրէն Անտոն Սաքական,
Կ. Պօլիս, Պապը Ալի ճատտէսի թիւ 20:
Խմբագրութեան յանձնուած գրութիւնը ետ չէն տրուիր :

Թիի 53 Ա. ՏԱՐԻ

Գին 40 ՓԱՐԱ

1887 ՅՈՒՆԻՍ 24 ԶՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Երկու շաբթի օրն խառն ժո-
ղովոյ գումարումէ յետոյ կրօ-
նական ժողովն եւս նիստ գու-
մարուեցաւ ընդ ատենապետու-
թեան Ամեն. Խորիմեան Սրբազա-
նի :

Ժողովը ի մէջ այլոց որոշեր է
չըջաբերական մը ուղղել մայրա-
քաղաքիս բոլոր եկեղեցեաց՝ որ-
պէս զի կնաթող և ամուսնաթող
անձանց ցուցակն պատրաստելով
Պատրիարքարան ղրկեն :

Խառն ժողովը նկատողութեան
առնելով Ատանայէ եկած հեռա-
գիր մը, որոշեց թագրիր մը յը-
ղել Բ. Դրան. կայսերական կա-
ռավարութեան գուծն հայցելու
համար Ատանայի թշուառ ազ-
գայնոց վիճակին վրայ :

Էրմէնի Գաթօլիկ միլլէթաշ-
լարըմըզըն իտարէ մէճլիսի ազա-

լարը նըսֆընըն եէնիտէն ինթի-
խապը էօնիւմիւղտէքի յունիս
28ինճի բազար կիւնիւ վուգու
պուլաճաք տըր :

Իշպու ինթիխապա թէքմիլ
էրմէնի Գաթօլիկ միլլէթինին իշ-
թրրաք իթմէսի էլղէմ իսէ տէ,
բէք չօքլար՝ զանն իտէրսէք տէ-
րէճէյի էհէմմիլէթինի քէստիրէ-
մէտիրէլինտէն, գուրալարընը
վէրմէկէ իշթահար կէօրիւնմէ-
մէքտէ տիրլէր. նասըլ քի պունա
տայիր էրմէնի Գաթօլիկ Բաթ-
րիքխանէսի թարաֆընտան ըէսմի
պիր իլան նէշը օլունմուշ իտի,
Միլլէթին իտարէսինի տէրիւհտէ
իտէճէք իտարէ մէճլիսինէ ազա
ինթիխապը զայէթ նաղք պիր
մատտէ օլուպ, հէր քէս պէօլլէ
պիր մուհիւմ ինթիխապա իշթի-
րաք իտէրէք, գուրալարըլլա
էհիլլէթիլի զաթլար ինթիխապ
էթմէլի տիրլէր :

Պունտան ագտէմ չօքլար թէ-
չէքքի իթմէքտէ իտիրլէր քի գու-
րա բուսուլասը էլլէրինէ կէչմէ-

յօր տիլէ, պու տէֆա պու եօլ-
տա թէչէքքիլէրէ մահէլ գալ-
մամագ իւղրէ, միլթարլար մա-
րիֆէթի իլէ մախուուսի թէֆտէր-
տէրլէրէ, սահիպ մէքթուպլարա
իմզա էթտիրիպ էօլլէ գուրա
քէաղըտընը թէսլիմ իթմէքտէ
տիրլէր. ֆիլվազը շու թէտպիր
բէք կիւղէլ տիւշիւնիւլմիւշ պիր
թէտպիր իսէ տէ, մուհասէնա-
թընը կէօրմէգտէն թարաֆըմըզ-
տան հիշ պիր շէյ տիլէմէլիզ, մա-
լիւմա, պիրլիք մէսէլէսինին
թօփրաղը տահա ղէմինէ ինմէտիւ :

ՄԻՋԱՄՏՈՒԹԻՒՆ

Վերջերս Ազգ. կեդր. վարչու-
թեան կողմէ, Մասիս շաբաթա-
թերթի խմբագրին՝ յուրի հրա-
տարակութեանցը նկատմամբ ուղ-
ղեալ գեկոյցը, ոմանք գրական
ազատութեան դէմ բռնաբարոււմ
կը համարին : Այս ենթադրու-
թիւնը ընողներն եթէ մեր ազ-
գային կենաց քաջահմուտ չըլլա-

յին, երբէք կարեւորութիւն չը պիտի տայինք այս անկարեւոր խնդրոյն, զի վերջապէս Պ. Արփիարայ խմբագրութենէ հրատարիւր մնաս մը չըլլալէ ի զատ, բարեբախտութիւն իսկ է :

Յոռի հրատարակութիւնք մեր մէջ խիստ մնասակար է անարգել հրատարակուիլն և թողուլ որ ժողովուրդը գնհատէ զայնս. մեր ազգը՝ եթէ ներքի է ըսել, ամենաալլանդակ կարծեաց իսկ կաղապարուելու ընդունակ ազգ մ'է (բլատիք) ժողովուրդ մ'է. ազգային գործոց նկատմամբ ինչ որ հրատարակուի, անմիջապէս կը հաւատայ, օրինակ ունինք Պէշիկթաշի գերեզմանոցի խընդիրն :

Կարծեաց ազատութեան խընդրոյն երբ կը խառնուի ստութիւն, խեղադիւրում, ալ կը գաղտնի կարծեաց ազատութիւն ըլլալէ. նոյն իսկ լուսաւորեալ Գաղիոյ մէջ ինչ աւերներ չը գործեցին կարգ մը հրատարակագիրներ միշտ կարծեաց ազատութեան դրօշին ներքեւ պատսպարեալ :

Կըսեն թէ՛ այսօրուան ճնշման հեղենակներն, նախկին ջերմ պաշտպաններն էին Պ. Արփիարայ. երբ վեհ. Մակար Սրբազանի կաթողիկոսութեան խնդիրն կը յուզուէր և յայնժամ Պ. Արփիար տարբեր ոճով մը չէր գրեր, ընդհակառակը այսօրուան շատագովներն՝ եթէ կան մէկէ ի զատ, կայպանէին նոյն ժամանակի հրատարակութիւններն երբ կը հեռագրեր թէ «նոր լուր մը չիկայ, կառքիս մէջ շապիկ կը փոխեմ կոր» առանց գիտցնելու թէ ամիլուած՝ ալ է :

Խօսկ դատողութիւն ունեցող գրիչներու ազատութիւնը մեծ մնասներու պատճառ եղած է չէթէ միայն մեր մէջ, այլ բոլոր ժողովրդոց մէջ. կապկի ձեռք հայելի տալու կնճանի, որ ինք-

զինքը մէջը տեսնելով, թաթերովն հայելոյն ետին կը բնուէ իւր նմանը և չը գտնալով, ձեռքի հայելին գետին կը գարնէ կը կոտրէ :

Ազատութիւն, ազատ ըլլալ ազատ գործել, ահաւասիկ դիւթիչ խօսքեր. սակայն խենդի մը ազատ թող որ ուզածն ընէ, անմիջապէս ազատութեան արդիւնքը սպասուածէն յոյժ տարբեր կըլլայ : Ունենալն աղեկ է, բայց գործածելն ալ պէտք է գիտնայ մարդ. կարծեաց ազատութիւն ըսելով եթէ անձնական պատիւ աղարտել կիմանան, ատոր խօսք չունինք :

Ժամանէկէ մը ի վեր է խել մը անիմաստ և անբարոյական հրատարակութիւններ, սրախօսութեան կարգ դասուեցան՝ (անշուշտ հրատարակողներու խելապատակին մէջ) — Այսինչը գողմէ սակայն ես կը հիանամ իւր վրայ — ըսող խմբագրի մը խօսելէ աւելի լուրը փափաքելի է. օրմալ կը հարցնեք թէ՛ — Երբ պիտի տեսնենք մեր նոր հիւանդանոցը : Ազգային առածը պիտի պատասխանէ :

«Մի մեռնիր իշուկս, գարնան արտորայ բուսնի կուտես»

Բարեբաղդաբար հարցնողն Պ. Հրազդանն էր :

Այս կարգի խմբագիրներ մեր սեւ բախդէն, երկուտասանեակի մը չափ կը գտնուի մեր մէջ որ գրական սարկաւազներ անուանած ենք զիրենք, զի անընդհատ մէկզմէկ կը բուրվաւեն, զիրար անմահացնելով ու Աստուածացնելով. սակայն ուրիշի խուսկ չիկայ, միշտ զիրար կը գովեն առանց ամչնալու :

Ինչ որ ալ ըլլայ այսպիսի սարկաւազներու պէտք չունի ազգը. խուսկներն մոմերնին իրենց, թող մեր ժամը չիգան :

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼ Գ

Ամերիկա մօտերս իւր ամենամեծ արուեստագէտ ճարտարագետը կորանցուց հռչակաւոր ձէմս Պ. Իցի մահուամբ : Ասիկայ շինած էր հրակայական ծրագիր մը՝ որով ի մեծ գիւրութիւն նաւարկութեան՝ Հիւս և Հարաւ. Ամերիկան միացնող լեռնաշատ պարանոցին վրայէն նաեւ ամենամեծ պատերազմիկ նաւեր կարելի է շոգեկառօք անցընել : Մանօթ է որ Լեսեփս կոմսն լանձն առած էր այն պարանոցին հարաւային կողմը՝ Փանամայի ջրանցքը բանալ : Արդ ձ. Պ. Ից հսկայական ծրագիր մը հնարեց պարանոցին հիւսիսային կողմն ալ առանց ջրանցք բանալու միացընելու, որով առաւել գիւրութեամբ կրնայ օրեւէ նաւ : 184 անգղ. մղոն երկաթուղով ովկիանոսէ ովկիանոս անցնիլ : Այն նաև՝ որ պարանոցէն անդին կուզէ անցնիլ, գործեօք ջրէն վեր պիտի բարձրացուի և պիտի նստեցուի շոգեկառքի վակոնի մը վրայ, որուն երկայնութիւնն է 400 ոտք : Այս վակոնը 6 լօգօմթիով 16 ժամու մէջ երեք զոյգ երկաթուղոյ վրայէն պիտի անցընեն միւս ովկիանոս : Այս հսկայագործ ծրագիրն յարգիւնս բերելու համար կը բաւէ 60—75 միլիոն տոլար, ուր՝ եթէ նոյն պարանոցին վրայ ջրանցք բանալ ուզուի, 150 միլիոն տոլար պէտք է. թող Փանամայի ջրանցքին եղած անուր ծախքն, որ օրստօրէ կ'աճի և չի վերջանար :

Քնանալու նոր կերպ մը գտաւ նորերս անգլիացի բժիշկ մը : Ասիկայ կ'ըսէ՝ թէ մենք այժմ ընդ օգուտը լաւ չենք վայելեր, վասն զի անկողնոյ մէջ այնպէս կը պառկինք՝ որ արեան չըմանը կը նուազի և ջրաց կեեղրոնը չը դօրանար : Ըստ իւր կարծեաց՝ պառկելու ատեն ոքքերը վերմակէ դուրս ձգտելու է և գըլխոյ տակ բարձ պէտք չէ դնել, այնպէս որ գըլխը 20 սանդիմեղր ցած ըլլայ ոքքերէն : Ասով միայն կը հատուցուի ըղեղին այն արիւնն՝ զոր ցերեկը մասծելով կը կորսնցընէ, և

ասով սիրտն աւելի հանդարտ կ'ըլլայ Այնպէս քնանալու վարժողը ջլախտութենէ ազատ կ'ըլլայ :

Շոգեկառագէտ մը հետեւեալ խորհրդածութիւնը կ'ընէ . Շոգեկառագ ճանապարհորդողը չեն մտածեր թէ որչափ վստահութիւն կրնայ ունեցուիլ անոնց վրայ , բայց կ'իմանան՝ եթէ տեսնեն արգելաւոր անուոց ցայտեցուցած կայծերը : Իրօք ալ 1000 քիլոմեթր քալող շոգեկառագին ամէն մէկ արգելաւոր անիւն 139 կրամ կը մաշի , իսկ արգելակ շունեցողը 85 կրամ : Եթէ Գերմանիոյ շոգեկառագ անուոց թիւը 900.000 զենեք , ասոնք ամէն տարի 30.000 կենդինար կը մաշին , որմէ 4000 անիւ կրնար շինուիլ : Մաշելով անիւն իւր կտրութիւնը կը կորսնցընէ և պէտք կ'ըլլայ երբեմն երբեմն նորոգել : Այս կերպով իւր կշիւն 50 քիլոկրամ պակսելէն ետեւ ալ չի գործածուիր , բայց մինչեւ որ հոս հասնի՝ արգելակ շունեցող անիւն 145.000 քիլոմեթր՝ իսկ արգելակաւոր անիւն 95.000 քիլոմեթր ճամբայ ընելու է , զոր անցորդակիր կառքը 5 տարուան մէջ , իսկ բեռան կառքը 8 տարուան մէջ կը կատարէ :

Աւասիկ տարուինականութեան ծաղրելի մէկ հետեւութիւնը : Երկու ամերիկացի բնադնիններու կարծեաց համեմատ՝ մարդու մազն ու ատամունքն երբեմն բոլորովին անհետ պիտի ըլլան , այնպէս որ 48րդ դարուն մեր յաջորդած գուլան հակիթի պէս սպիտակ և ողորկ պիտի ըլլայ : Եւ բերանն առանց ակռայի՝ հաւու պէս : Այս տեսութիւնն յայնմ յեցեալ է՝ որ որչափ քաղաքականութիւնն յառաջ կերթայ՝ մարդու մազն ու ակռաներն իբրեւ պակասութիւն պիտի նկատուի , և մարդս որչափ քաղաքականացեալ ըլլայ , այն չափ ալ պիտի ջանայ բառնալ այս երկու յատկութիւններն՝ որով անասնոց նմանութիւն մ'ունի : Եւ արդէն սկսած է մազերու ջարդը և ատամանց կոտորածը , վասն զի գլուխնիս կը ծածկենք և կերակուր նիս կ'եփենք : Ստուգել նախանձելի դար , եթէ մէկը նախանձելու ասորժակ ունի :

ՀԱՆՊԷՍ

Հանդէս ամսօրեայի Յուլիս ամսաթիւը հրատարակուեցաւ :

Պարունակութիւն . Այլ և այլ վիճակը կամ դասակարգք մարդկային ընկերութեան—Լուսոյ և ջերմութեան էութիւնը—Պ. Ամանտ Շվայկեր Լերխենֆելտ և երկիր Հայոց—Գործնական տընտեսագիտութիւն — Գիւղական տնտեսագիտութիւն— Գաւեսիւեա—կրօն. և գիտութիւն—Շորալուրը Տնտեսական—Մանրալուրք—Քաղաքական տեսութիւն :

Ա Գ Ս Ի Լ Ի Ք

(կէշէն նիսիտէն)

Միւսիւ ճէրօն ֆէվգելտե աճընտան , օթուրտուղու եէրտէ հէման Գայըլմա տէրէճէլէրինէ կէլմիշ իտի իսէ տէ , ուշաղը Զագար պէլքի ագրլ էտիպ կէլիր իւմիտի իլէ պէքլէմէքտէ իտի :

Պու արա ինկիլիզէրին միւքէմմէլ սօֆրասը աղաճլարըն կէօլիէսինտէ գուրուլտու , իւզէրինտէ պուլունան գըզարըլմըլ թաւուգլարա վէ նէվ պէ նէվ շէրէլէրէ պագտըքճա , պիլիմաղա գատընլարըն եիւրէյինէ ինմէքտէ իտի :

—Գա ճանըմ , պէօլէ աճ աճընա օթուրաճաղըղ , հիչ ճէրպէզլի տէյիլսին , շիմտի պաշկա պիր էրքէք օլսա շըք տէյի շունտան ֆըրլանըր , Պէյ գօղտան պիր ազ եէյէճէք ալըր կէլիր :

—Օ գատոր եօլու աճ աճընա եիւրիւտիւղիւն վարճը :

—Աման միւսիւ ճէրօն՝ . . մէրամ տէ եօքսա :

—Հաճ , շու չօճուղու կէօնտէրէյիմ ալսըն կէլսին . . պագսանա չօճուկ :

—Նէ իստէրսին :

—Սանա բարա վէրիբսէմ պիզէ Պէյգօղտան եէյէճէք պուլապիլիւրմիսին :

—Նէ իստէրսէնիզ վար տըր , ֆուրուն պաշ վար , բաշա վար , սարտէլա վար , խալեար վար , Մանօլուն տիւքեանընտա էյի սիլաչ շարապ տա վար :

—Նէ ալտըրալըմ . . .

—Գա շիմտի տիւշիւնէճէք վագըթ՝ մը , հէբսինտէն տէ ալսըն էօլիւեօրուճ աճլըքտան :

—էյ նա , շու մէճիտիյէի ալտաօ տէտիլըլէրինտէն ալ ամա , սէնի կէօրէյիմ գուչ կիպի կիտիպ կէլմէլի , զիյատէսիլիլէ պագշիլինի վէրիւրիմ :

Միւսիւ ճէրօն տահա լագըրտըսընը պիթիլմէտէն չօճուկ գօշարաք ուշտու կիթտի :

—Ալէմտէ , պու տա մէճիտիյէի ալտը եա պիր տահա կէլմէսէ :

—էյ իշտէ օ վագըթ ագսիլիք թամամ օլուր :

—Գա պաք , պաք ինկիլիզէր սուֆրայա օթուրուեօրլար :

—Պագարսամ ֆէնա օլաճաղըմ , էյիսի օ թարաֆա պիլէ պագմամ :

—Շու իբի տէլիգանը պիլիմ թարաֆա կէլիօր , սէլսուլաշ տա տէքի մատամըն գարնը աճ տըր . պիլիմ եէմէյի տէ տահա կէթիլմէտիլէր տէ , պիր շէյ եաք , հայտէ , նէ թուլուք հալին վար :

—Պէն էօլլէ պաեաղը շէյ եաբամամ :

—Ը՛՛ . ախ պէն էրքէք օլմա . ԼԵՅրտըմ :

—Շիմտի պօշ լագըրտըլարը պրաք չօճուկ կէճիքտի :

—Իլութիւն գապահաթ սէնտէ տիր նէյէ՛ պարապէր կիթմէտին :

—Պաք նէ ինտընա լագըրտըլար իտէրսին , պէն կիթտիքտէն սօղրա չօճուղու՝ նէյէ կէօնտէրէյիտիմ :

—էյ շիմտի էօլլէ կիթ աճ օթուր քի էօլրէնէսին :

—Սանա պիր շէյ սէօլլէյիմ Բուրուլ , գալք եաւաշ եաւաշ Պէյգօղա տօղրու կիտէլիմ , եօլտա

պէլքի չօճուղու բասթ կէլիրիզ :

—էյի տէտին զաթը , վագրթ տա ագչամ օլտու օնտան վարօրա պինէր տէօնէրիզ . . . գատուր , պօթինէրիմ սրբրյօր եիւրիւյէմէմ քի :

—Հայ ագսի շէյթան հայ , ինանըրսան խըրսրմտան վար եա սըրթըմըն օրթասընտան չաթչալաճաղըմ :

—Կէօղիւն այտը միւսիւ ճէրօն մահալլէպիճի կէլիօր :

—Պէն տէ սանտըմ քի չօճուք կէլիօր տէտին :

—Արթըք սէն օնու ունու թ շիմտիլիք մահալլէպի եէրիզ նէ եաբալըմ :

Աղա գատրն մահալլէպիճի չաղըրըպ ֆէվգէլատէ իշթահա իլէ մահալլէպի եէմէղէ պաշալտըլար , ազ չօք գարընլարր տօլտուըտան սօղրա հազըրլանտրլար կէրի տէօնմէյէ :

—Աճապա իսկէլէտէ պիր գալըք պուլունմազ մը :

Կիտէյիմ պիր պագայըմ տիյէ բէք միւսիւ ճէրօն իսկէլէյէ տօղրու կիտիպ , հէլէ քի պու տէֆա պիր ագսիլիյէ թէսատիւֆ էթմէքսիղին Եէնի գէօյիւ պիր գայըգճը պուլտու վէ իքի շէյրէյէ Եէնի գէօյէ պրագմա բաղար էթտիքտէն սօղրա , մատամ Բուբուլիկին եանընա տէօնտիւ :

—Նէ եաբտըն գայըք պուլտուն :

—Պուլտում , պիզի Եէնի գէօյէ պրագաճաք , օնտան վարօրա պինէր ինէրիզ :

—Պիր Պէյգօղա օղրասայրտըք պէլքի Չագար պիզի պէքլէյօր շիմտի :

—Պու գատար հայվան մը պու

—Ուշաղա պէքլէ տէյի թէնպիհ իթտին :

—Շիմտիյէ գատար չօքտան տէօնմիւշ տիւր օ , պէն շու չօճուղա չօք գըղայօրում , պիզիմ մէճիտիյէի ալտը սավուշտու կիթտի , պիր էլիմէ կէչսէ , էն պէօյիւք բարչասընը գուլաղընը պըրագաճաղըմ :

—Եավաշ կէլ Միւսիւ ճէրօն , էթմէ պու գըլագըրը :

—Գարնընը տօլուրտուն ա , շիմտիտէ մայթապճըլըղա պաշալ , հայտէ նօնօմ պիր սահաթ էվէլ եօլա չըգալըմ , սօղրամա վարօրը գաշըրըրսաք իշտէ օ վագրթ ագսիլիք թամամ օլուր :

Աղա գատրն եէնի քէօյէ կէչէրէք , դէօբրիւյէ էնէն սօն վաբօր իլէ Ստանպօլա ինտիլէր վէ Գալաթատան թրամվճյա պինէրէք , սաաթ եարըմ սուլարը Պէյօղ ունտա խանէլէրինէ վասլ օլտուլար : Ֆագաթ սօն պիր ագսիլիք տահա գալմըշ իտի : Չագար , աղասընը տուտուսունու պէքլէմէք իւզրէ օ կիճէ պէյգօղտա գալմըշ իտի :

Միւսիւ ճէրօն գաբըլը բէք չօք վուրտու իսէ տէ պօշ էվտէն պիր ճէվապ ալամատըղընտան կիթտի պիր շիլինկիր կէթիթտի վէ գաբըլը չտըրթարաք , էվլէրինէ կիրտիլէր քի , օ կիւնքիւ ագսիլիլէր տախի խիթամ պուլտու :

ԳՈՐԾ ՉԿԱՅ ԳՈՐԾ ՉԿԱՅ

Այս բառերն են ահաւասիկ այս օրուան օրս ամենուս բերանը :

—Եղբայր , ինչու պարապ կը պտրտիս կոր :

—Գործ չկայ :

—Աղա պարտքդ իւչու չես տար կոր :

—Գործ չկայ :

—Պարօն ինչո՞ւ տունէն դուրս չես ելլար կոր :

—Ինչ ընեմ , գործ չկայ :

—Եղբայրներ , ինչու սրճարաններուն մէջ փակուած իքի եիւզ կը խաղաք , գործ չկայ :

—Հասկըցուեցաւ ա , աշխարհիս

վրայէն գործը վերցած է մեր ազգին համար , իսկ ուրիշ ագագաց գործը շատ առատ է :

Մենք այս (գործ չկային) պատճառները քննելով տեսանք որ կոչկակարութեան յարմարութիւն ունեցողն ժամագործ ըլլալ կուզէ , զօպաճիութեան յարմարութիւն ունեցողն դասատու ըլլալ կուզէ :

Օրը քսան զրչ . վաստկելու կարողութիւն ունեցողն օրը տասը հազար զրչ . վաստկիլ կուզէ , ոչխարներ արածելու յարմարութիւն ունեցողն տիբլօմաթ ըլլալ կուզէ , երկու հարիւր ոսկի ունեցողն Պօլսէն մինչեւ Պաղտատ երկաթուղի շինելու արտօնութիւն կուզէ , և երբ ասոնք չեն կրնար յաջողիլ , ինչպէս որ ալ երբէք չպիտի կրնան յաջողիլ , կէրեն կը գանգատին թէ գործ չկայ :

Ամեն արհեստ իրեն յատուկ գործիքներ ունի սղոցով հագուստ չչինվիր , ինչպէս որ մկրատով և ասեղով ալ տուն չըչինվիր : Ասօր պէս ամեն գործ ալ իրեն յատուկ մարդերն ունի և մենք միշտ այն գործերու մէջ կուզենք ըլլալ որոց յարմարութիւն չունինք , և երբ այդ գործերը չկարենանք գտնել , կամ գըտնալէն ետքը ֆլասսենք այն ատեն կսկսինք պօռալ և հազարումէկ հայհոյութիւն թափել բաղդին ըսելով թէ՛ մեզի յաջողութիւն չտուաւ , թէ մեզի գործ չգտաւ . բաղդը լեզու չունի եա ուղածիդ չափ ըսէ :

ԿԱՄԱՅՈՒԿ

ՀԱՉՈՒԱԳԻՒՑ ԲԱՆԵՐ

Շոգենաւ մը որ իրմէ գոհ յաճախօրդ մը ունենայ :

Աղգային դպրոց մը որ բարեկարգ վիճակ մը ունենայ :

Թող մը որ խռովութենէ ազատ
ըլլայ :

Պատրիարք մը որ ամենուն սի-
րելի եղած ըլլայ :

Մարդ մը որ իր հակառակոր-
դին մէկ աղեկութիւնը խոստո-
վանի :

Շողորթ մը որ իր տիրոջ ա-
մենէն փոքրիկ պակասութիւնը
տեսնէ :

Սիրտ մը որ փառասիրութիւն
չունենայ :

Մուրացկան մը որ հացի մը
ստակ ճարելով դո՛հ ըլլայ :

Պաշտօնեայ մը որ պաշտօնի հա-
սած ատեն մեծ բաներ չի խոս-
տանայ :

Բժիշկ մը որ մէկ անգամ մի-
այն գալով հիւանդ մը բժշկած
ըլլայ :

Մարդ մը որ ներկայէն դժգոհ
չըլլայ :

Կին մը որ իրեն ճիշդ տարիքը
խոստուանի :

Օրիորդ մը որ կարծ օրը հա-
րիւր անգամ հայելին դէմը
չանցնի :

Յիմար մը որ ուրիշի խրատ
տալէ ետ կենայ :

Գինով մը որ իր գինովութիւնը
խոստովանի :

Սիրահար մը որ իր սիրուհին
վայրկեան մը մոռնայ :

Նպարավաճառ մը որ պակաս
չիտայ :

Կին մը որ պարզութեան մէջ
ինքզինք գեղեցիկ գտնէ :

Մարդ մը որ ուրիշի աղէկ խը-
րատներ չի կրնայ տալ :

Օրիորդ մը որ իւր լուսանկա-
րին վրայ պակասութիւն մը չի
գտնէ :

Օրմը՝ որ անգործ մարդոց հա-
մար կիրակի չ'ըլլայ :

Մարդ մը որ դատ մը ունե-
նալէն ետքը փաստաբան չ'ըլլայ :

Փաստաբան մը որ դիմացի
կողմը քիչ մը իրաւունք տեսնէ :

Իրաւունք մը որ հզօրագունի
ստացուած չ'ըլլայ :

Գողութիւն մը՝ որ զգուշու-
թեան ներկայութեանը կատար-
ուած չ'ըլլայ :

Շրջագգեստ մը որ շինուելէն
շարժած մը ետքը դեռ մօտայ ըլ-
լայ :

Կին մը՝ որ կարենայ ժամ մը
համը ձեւանալ :

Անհամբեր մարդ մը՝ որ կա-
րենայ ժամ մը խուլ ձեւանալ :

Նենգամիտ մարդ մը որ կա-
րենայ դիշեր մը հանդիստ քնա-
նալ :

Կին մը որ մօտայի խօսքը լը-
մնցնելէն անմիջապէս ետքը բան-
բասանքի չ'սկսի :

Օրիորդ մը որ թիւրնիւր դը-
րած չ'ըլլայ :

Կին մը՝ որ իւր ամուսինը մօ-
տայէն աւելի սիրէ :

Յ՝

ՀԱՅ ԼՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Լրագրութիւնն ալ իւր դըժ-
բաղութիւններն ունի, մանա-
ւանդ Հայ լրագրութիւնը : Ի՞նչ
զարմանալի բան . մէկ կողմէն քը-
րիչ առնուլ հասարակաց օգտին
համար և խօսք հասկցնել, իսկ
միւս կողմէն խօսք հասկցնել առ-
նելիքւորներու, որք ամէն օր
կը վխտան լրագրագետի մը շուր-
ջը :

Օրինակ մը .

Թղթավաճառն առ խմբագիրն .
«Տէր իմ, այսօրուան համար ո-
րոշեցի որ գամ, և ստանամ գո-
նէ թեր հաշիւ գումար մը :

(Խմբագիրը չլսելու զարնելով.)
Թարգմանեմ սա լուրը . «Գերմա-
նիոյ ծերունի կայսրը ծանր հի-
ւանդ է » :

Թղթավաճառը կրկնելով . «է-
ֆէնտի, ինչ պիտի տաս նէ տուր,
գործ ունիմ, պիտի երթամ » :

Խմբագիրը ինքնին մըմուտով .
«Պէ՛տքայի մէջ գործադուր ե-
ղեր է, այս գրեմ » :

Թղթավաճառը ձայնը բարձ-
րացնելով . «Ճանրմ, պատասխան
մը տուր » :

Խմբագիրը նորէն շարունակե-
լով . «Գերմանիոյ գահաժառան-
քը կոկորդի ցաւէն լեզուն բըռ-
նուելով, չխօսիր » : Գէշ լուր չէ
այս թարգմանեմ :

«Խմբագիր էֆէնտի, տէֆէնտի
ալ բերեր եմ, հետս է, տուէք
առնելիքս կամ մաս մը, և նշա-
նակեցէք օրհաշուիս մէջ » :

Խմբագիրը .-Միտքս ընկաւ, Հայ
Գաթօլիկաց մէջ ևս միութիւն
հաստատելու համար երկու կող-
մէն պայմանաթղթեր ստորա-
գրուելու վրայ են :

Թղթավաճառը . «պէ ճանրմ,
փարայի պէտք ունիմ, հացա
գործը կսպասէ . . . »

Խմբագիրը . «աղէկ միտքս ըն-
կաւ, Ատանայի կողմերն ալ հա-
ցի սով կայ, աս ալ դրեմ իբրեւ
ազգային լուր » :

Թղթավաճառը, «փարաս տուր,
աղբար, հայրենիքէս Տիարպէ-
քիրէն պարտականներէս մէկն
եկած է » :

Խմբագիրը . «Աղէկ միտքս ըն-
կաւ այս ալ՝ Տիարպէքիրի ա-
ռաջնորդն ալ Մշոյ Ս. Կարապե-
տի վանքը փախեր է . հրատա-
րակութեան արժանի՝ լուր » :

«էֆէնտի, գոնէ փուսուլա մը
տուր, և սուճի Պողոսէն կամ
Յակոբէն երթամ առնեմ » :

«Հա մոռցեր էի, Հայ Գաթո-
լիկաց պատրիարքարանըն ալ ի-
տարէի ժողովոյ անդամոց ընտ-
րութեան համար սկսեր է փու-
սուլաներ ցրուել, այս լուրն ի՞ն-
չու չհրատարակեմ » :

Թղթավաճառին ճարը հատնե-
լով կը պոռայ . «է թամամ, մերը
ըսել է որ հոս ոչ թէ առնելիք-
նիս առնելու եկեր ենք, այլ
մուխպիրութիւն ընելու » :

Խմբագիրը դարձեալ չլսելու
զարնելով, կը մըմուտայ . «Ի՞նչ գէշ

լուր, թայմզի Մասուլայի մուխ-
պիրն ալ Հապէշներէն գերի բըռ-
նուեր է» :

Թղթավաճառը բարկութեամբ.
«Մարդ Աստուծոյ, ինծի ինչ.
Գերմանիոյ կայսեր հիւանդ ըլ-
լալը, Պէլճիբայի բանւորներուն
գործագուլը, Հայ Գաթուիկաց
միութիւնը, Տիարպէքիրի առաջ-
նորդը ևլլն ևլլն, փարաս տուր,
փարաս, կը հասկընա՞ս :

Խմբագիրը. — Ի՞նչ կը պոռաս
կոր, ես քեզի ըսի՞ թէ փարա
չպիտի տամ այսօր: Չգէ սա գիրս
լմնցնեմ, չես գիտեր որ մարդ մը
գիր գրած ատեն, երբ ուրիշ մ'ալ
քովը գայ տրտռայ, գրելիքը
կը կորսնցնէ» :

Այս միջոցին փուլճին ներս
մտնելով խմբագրին կըսէ, այսօր
քանի հատ փուլ կ'ուզես :

— Երեք հարիւր հատ :

— Բայց թերհաշիւ գոնէ հինգ
հարիւր զըջ. տալու էք հիմակ,
պետք ունիմ, ընկերս կեսարիա
երթայ պիտի վաղը :

«Աղէկ միտքս ընկաւ, կեսա-
րացիք ալ իրենց առաջնորդ
ընտրեր են, պատրիարքարանի
ղրկած ցանկէն դուրս եղող վար-
դապետի մը անուան ըուէ տա-
լով :

Փուլճին. «Ինծի ինչ. կեսարիոյ
առաջնորդը, փարաս տուր. փա-
րաս :

Խմբագիրը. — Ի՞նչ կը պոռաս,
լուր գրելու ժամանակ է, ոչ թէ
փարա տալու, սպասէ :

Թղթավաճառը փուլճիին ձեռ-
քէն բռնելով կ'ըսէ. «Հայտէ աղ-
բար, երթանք, աս խմբագիրն
այսօր իր առնելիքը ուրներէն լու-
րեր շինելով՝ իւր լրագիրը լեց-
նելու միտք ունի, երթանք, բա-
ներնուս նայինք» :

Խմբագիրն ո՞րքան ուրախ ե-
ղաւ, տեսնելով իր առնելիքը ուր-
ներուն այսպէս զինքը թողելուն
վրայ: Թէ առնելիքը որէ ազատ-
ուիլ և թէ առնելիքը որէ այս-

պէս օգտուիլ, շատ քիչերու կը
պատահի արդարեւ: մենք ալ
սոյն բանը կը մաղթենք մեր բու-
լոր պաշտօնակցաց համար, և
չնորհակալութիւն կը մատուցա-
նենք Հայ լրագրութեան հետ
գործ ունեցող և այսպիսի վար-
մունք ունեցող թղթավաճառնե-
րու, փուլճիներու ևլլն անձանց :
ՎԱՀԱՆ

ՉԱԿԻՆ ԳՈՐԾ ԲՆՏՈՒՈՂ
ՄԱՅՐ ՄԸ

— 30 ԲԷԷ

Հետեւեալ առաւօտուն Կայ-
րենէ տուտուն իւր տղան Համ-
բիկը ապահովելէ վերջը որ նոյն
օրն, ալ իւր պաշտօնը պիտի ստա-
նայ ուղղակի Մայր Եկեղեցւոյ
Թաղ. Խորհրդարան ներկայացաւ.
Դրան քով կեցող ժամկոչ ըբարե-
ւելէ յետոյ հարցուց :

— Աղաները եկան :

— Խա եկան ըմմայ ներսը խոր-
հուրդ կանին :

— Ընտոր՝ խորուխ կընեն, գա
նայէ, սօրուճու օլ քի պիլիճի օ-
լասըն կըսեն նէ իրաւ է :

— Ես ինչ կըսեմ, տիւ ինչ կը
խասկընաս. ներսը խորհուրդ կայ,
մաճլիս վար, խասկըցար . . . :

— Հա՛, . . հասկցայ, գուզում
ախպարիկ խապար տայիր քի էս
մէկ ըիճայի մը համար եկայ :

— Բէճա՞, սախըն էտ լախըրտըն
պերնէդ մի խաներ քեզ կը վաճը-
տեն տիւտիւ խանըմ :

— Վույ մըսըր, գա ինչու՞ :

— Աղաներու ըիճաճի շատ կիւ-
գեայ նոր խամար, տիւ գէօրժդ
գեայեցնել կուզիս՞ :

— Հապա . . . :

— Ներս օր մտնաս իսէ, տիւնս
ժամուն կըտակ տանիմ ըսէ էնա
սահտուն գէօրժդ կը տեսնուի :

— Վույ օղջ ըլլաս ախպարիկ,
էյ հիմայ ներս մտնամ կըսես :

— Մըտիր, աղաներ ներսը խօ-
նու շմիչ կընին :

Կայրենէ տուտուն վարագոյրը
մէկդի առնելով ներս մտաւ խոր-
հրդարանէն որ նոյն պահուն ըն-
տիր ածուխի մը վրայ կը խօսէին
զոր թաղականներէ մին առած
էր առչի օրն :

— Գուզում աղաներս . . . :

— Դուրս ել, հիմայ գործ ու-
նինք . . . ով կայ հոն, դուրսը
մարդ չիկայ :

— Երկու լախըրտը պիտի ընեմ
երթամ :

— Երկան ըրիր, վաղը եկոյ ը-
սինք էֆէնտիմ :

— Գա ճանըմ տունս ժամուն
կտակ պիտի ընեմ, ես ծեր կոր-
ծին զարար մը չունիմ :

— Էֆէնտի կեցի նայինք տիկի-
նը ինչ կըսէ կոր. օանկ հրամմե-
ցէք :

— Դուրսէն սանտալիա մը բեր
բարապան :

— Սուրճ եփեցէք :

— Ինչպէս էք աղէկ էք տի-
կին :

— Էհ փառք պարերարին ա-
ղէկ ըսինտ ընտոր ըլլանք :

— Որ թարաֆ կը նստիք հանրմ :

— Սէմթերնիս խում խաբու է :

— Շատ աղէկ, շատ աղէկ, հի-
մայ հրամանքնիդ ինչ՝ կըսէիք
կոր :

— Խօսքս ան է քի խում խա-
բու Դաչճըլարի մէջ չորս օտա,
մենժ սուֆա, հօրովը պախճա-
յովը, աչէվին պակը մալթա հա-
սըլը մեր հալօքը տուն մը ու-
նիմ . . . :

— Շատ աղէկ, շատ աղէկ, սուրճ
մը տահա եփեցէք :

— Օղջ ըլլաս. ես ալ աս առ-
տու կանուխ ելայ տէ կլոխա ա-
նանկ պընեց օր :

— Պաղ շուր մը թող բերեն,
հիմայ այդ ձեր տունը :

— Կտակով ժամուն վրայ պիտի
ընեմ :

— Հիմայ անմիջապէս ուզածիդ
պէս կը գրէ կըտակին պատճէնը :

— Կտակին բաթիճանը՝ ինչ է :

—Բաթիւնն չէ տիկին պատ-
ճէն սանքիմ թէսվիթը .
—Աչկո խաղա հեմէն , իշտէ
ատ թէրսքիդ է ինչ էնէ ան չը
չնած ծեղի իրիճայ մը ունիմ .
—Հրամայեց էֆէնտիմ , ինչ
կուզեք նէ հիշ մը քաշուիք ը-
սեք .
—Ես մանչ զաւակ մը ունիմ ,
ով ունինէ Աստուած պաղըչլամիշ
ընէ , իմ ալ մէկ հատիկ սէ .
—Օխ՛ , օխ՛ , մաշալլահ , անուը
ինչ է հանըմ .
—Համբիկ է եւվրում . կրել
կարգալն օր ըսես նէ , էյ չիմտեմ
ամա ով որ մտիկ կընէ կոր նէ
հայրան կ'լլայ կոր .
—Չանն ալ աղւոր է հա՛ . . .
—Ծանը անխրտար չէ ամա ,
բէք շատ լեզու կիտէ .
—Սա հաւատացեալ գիտուն
վարդապետ մ . կայ , անոր ալ
լեզուն կարգացեր է .
—Ատանկ զէվղէկ պաներ չիյ-
տէմ Հ մբիկս ըսու քի առ վար-
դապետր բէք զէվղէկ է եղեր .
—Գիտու շղ արը սքողած է
փօքը ինչ այդ վարդապետին ի-
մաստակութիւնը , բայց անցնինք
մեր գործին , հիմայ ազիւ Համ-
բիկին համար կրս իք թէ . . .
—Բէք կիտնական է . հիմայ
կուզէ օր սանկ կործի մը ըլլայ .
—Ատ խօշայ է բան մը կը մըտ-
մտանք , դուն անհոգ եղիր .
—Հիմայ լսել է օր ֆրիկիչը նու-
րէն պիտի շինուի , կուզէ օր առ
եարույնի վրայ պաշ եազըծի ըլ-
լայ .
—Եարուն պաշլայած օրը , ձեր
Համբիկ աղան պաշ եազըծի ե-
ղած է .
—Աղէկ ամա , ես էլլան տէ
ծեղի չը հարցուցած , պաշխասին
պաշ եազըծի բնեն է . . .
—Էֆէնտիմ ատոր խոյալը կայ ,
հիմայ ձեզ , հոգաբարձութեան
յանձնարարական ազդու նամակ
մը կուտանք , այն նամակը տա-
նելուդ պէս , այժմն կարձա-

նագրեն Համբիկ աղան . . .
—Գուզում աղաս Համբիկ
արձան չը կրնար շինել .
—Արձան չեմ ըսեր կոր , քեզի
հիմայ թէզքէրէ մը պիտի տանք ,
ան թէզքէրէն կառնես հոգա-
բարձութեան կը տանիս , անոնք
Համբիկ աղան տէրախապ պաշ
եազըծի կընեն .
—Ատ հոգաբարձութեան տե-
ղը ուր է աղաս .
—Մեծ նոր խան , հոգաբար-
ձութեան գրասենեակը որի
հանցնես նէ կը ցուցնեն .
—Ույ օղջ ըլլաս , Աստուած
կէնճ արեւդ պահէ .
—Գրագիր էֆէնտի Հիւանդա-
նոցի հոգաբարձութեան յանձ-
նարարական նսմակ մը գրէ . ա-
նունիդ ինչ է տիկին .
—Կայրենէ .
—Տիկին կայրենէի որդին Համ-
բիկ աղան , ուսեալ լեզուագետ ,
հաշուագետ կուզէ որ պաշ եա-
զըծի ըլլայ .
Գրագիր էֆէնտին երկու ան-
գամ ձախ ձեռքովն ճակատը չը-
փելէ ետքը հետեւեալ նամակը
խմբագրեց .
« Թագական խորհուրդս կը
խնդրէ Պատուարժան Հոգաբար-
ձութենէդ որ Հիւանդանոցի շի-
նութեան վրայ առաջին գրա-
գրութեան պաշտօնի ընդունիք
տղգային բարերար տիկին կայ-
րենէի որդին Համբիկ աղան՝ օր
ուսճալ բարեկիրթ և Չինական ,
ճարտնական և այլ ամենական լե-
զուններ ի տես դրուած են բեր-
նին մէջ » .
—Ընտիր է , հիմայ այս նամա-
կը շաբաթ օրը մեծ նոր խան կը
տանիս կուտաս , անմիջապէս տը-
ղադ պաշ եազըծի կըլլայ . վաղը
առտու տաներէցդ առ տէ հոս
եկու քի կտակն ալ գրուի լմնայ .
կլխուս վրայ ըսելով , կայրենէ
տուտուն նամակն առաւ և ու-
րախութեամբ տուն դառցաւ .
(Երանանկէ)

ԽԱՉԻԿ ԷՔԻՆՃԵԱՆ

Մ Օ Տ Ի Ս Թ Ա
62 ԳԱԼԱԹԱ ԵԻԻՔՍԻՔ ԳԱԼՏՐՈՒՄ 62

Իշպու Մօտիսթա մաղազարն-
տա հէր նէվ ֆիսթանլար վէ Բա-
րիզին սօն մօտա շաբկալարը եա-
բըլըր .
Վաֆթիկ թագըմլարր , շաբկա
վէ սայիրէ իչին դայէթ զարիֆ
թիւլ վէ չիչէլէր , կէլինլիք կրի-
լանթալար , գէննէ իչին կիւտէրի
րէննէ վէ քէթէն վէ իբէլլի էլ-
տիվէնլէր , էրքէք չօճուլար ի-
չըն շապկալար սաթըմագտտ տրր .
Իշպու մաղազայա թէլլիֆէ
րազպէթ պուլուրաճաք դէվաթ ,
կէրէք եարարաճաք ֆիստան վէ
շապկալարրն պիչիմինճէ վէ կէ-
րէք ֆիյաթլարրն էհվէնիյէթին-
ճէ ֆէվգէյատէ մէմնուն օլընըր .

ԵԶԱԿԱՆ ԱՌԻԹ

Ընթերցասէր հասարակութեան
դիւրուելուն մ'ընծայելու նպատա-
կաւ պատշաճ դատեցինք մեր գրա-
տան սեփական գրքերէն հետեւեալ-
ներն ի վճառ հանել մեծագոյն զեղ-
չերով .

	Գին	Հին նոր
Գաղտնիք հաւատաքննութեան պատկերագարք .	20	15
Բերայի Գիշերներ, վեպ հեղ .	15	8
Աբբա Գօնթանթէն, վէպ թրգ .	10	6
Թուարանութիւն ընդհ. Չհոր .	75	20
Առողջարանութիւն ամուս- նութեան	8	5
Հազար և մի առարկաւոր բանք .	10	5
Բնական պատմութիւն նախ- նական .	5	2
Համոտտադոյն բառարան Հայ . Գաղ . հանդերձ զը- րուցատրութեամբ .	10	5
Բառգրքուկ հայ . գաղ .	7	4
Նոր քերականութիւն հայե- րէն .	4	2
Ընթերցարան պատկերագարք Անկանոն բայեր գաղ . լեզ .	20	2
Անկանոն բայեր գաղ . լեզ .	8	5
Ընդունելութիւնք » »	5	3
Նարեկ պատկերագարք փո- քրր ոսկ .	17	10
Նարեկ մեծագիր .	8	5
Սաղմոս բազմապատկեր փոքր .	8	4
Առաջնորդ անգղ . լեզուի .	10	6
Գեղագրութիւն Հայկական .	5	3
Գնել ուզողները պէտք է գիմեն մեր գրատունն Յակոբեան խան թիւ 13 : Գաւառներէն յանձնարարու- թիւնը կ'ընդունուին պայմանաւ որ 50 դրչի գումարէ պակաս չը լինին .		

Գ. ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ

ՔԻՒՉԻՒՔԵԱՆ ՊԻՐԱՏԵՐԼԵՐ

Տ Է Պ Պ Օ

26 Սրաւնյօյսա, Եհնի Ճաւիտե 26

ՍԲԷՉԱՐ ՏԻՒՔԵԱՆԼԱՐԸ

ՍԹԱՆՊՕԼ ԳԵՕՐԲԻՆ քարչըսընտա — 77

ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ Տօլրու Եօլտա — 167

Մէզքիւր Էճղախանէ վէ սրէչար տիւքքեանյարնտա միւ-
 թէատտիտ վէ Էնվաի թէրքիպաթը քիմեէվիյէ վէ Էճղա վէ մու-
 ալէճաթ վէ ալաթը ճէրրահիյէ, վէ ալէա ճինս լասթիգ իլէ
 չէլիքտէն մասմուլ ալաթ ու Էտէվաթ, վէ Լիսթէր ուսուլինտէ
 պաղար, վէ Ֆրանսրգ վէ ինկիլիզ Էճղալարը, սօլֆաթօնուն Էն
 ալէա ճինսի, Եէրի վէ Էճնէպի մատէն սուլարը, Ֆօթօկրաֆ-
 ճըլար իչիւն թէրքիպաթը քիմեէվիյէ, Պօրտօ շարապլարը, Գօն-
 եաքլար Էնվաի իչիլիէր, Գօգուլու սապոււնլար, նէֆիս բուտրա,
 օ տր Գօլօնեը, սաչ սուլարը, տիւգկիւնիւլաքիէր, վէ սրէչարլար
 իլէ քիմեախանէլէրէ մախսուս ճամ գապլար վէ ալաթ ու Էտէ-
 վաթ մէվճուտ օլուպ, թօրտան վէ բէրաքէնտէ ֆիրուլիթ օլընրր:

Քէղալիք մէզքիւր տիւքքեանյարտա մուալէնէլի թըպպիյէ
 տախի իճրա օլունուպ, պունա մախսուս օտալար վար տըր:

Պէյօղլու Էճղախանէսի կէճէլէրի աչըպ տըր:

Չէլլ.— Պիւճիւմլէ Էճղա վէ Էմթաամրգըն Էն ալէա ճինստէն
 օլտուղունու վէ բէք Էճվէն ֆիլաթլա սաթըլտրղընը Տօգթօր Է-
 ֆէնտիլէրէ վէ բաղպէթլու Էճալիլէ իլան ու պէյան իտէրիլ:

ԲՕԼ ՖՅՅԱՃԵԱՆ

ԵՒԻՔՕՒՔ ԳԱԼՏԸՐԸՄՏԱ 80 ՆՈՒՄԷՐՕՏԱ

ԿԷՕՁԷ ՎԷ ՃԷՐՐԱՀԼԸՂԱ ՄԻՒԹԷԱԼԻԳ

Ա Լ Է Ա Թ Թ Ի Ի Ճ Ճ Ա Ր Ը

Մէզքիւր մաղադառա կէօղէ վէ ճէրրահլըղա միւթէալիզ Էնվայի ալէաթ
 ու Էտէվաթ մէվճուտ տըր:

Էզճիւմլէ, Եոււմուչագ վէ սէրթ լասթիգտէն (գաուչուտան) մասմուլ
 մէվատտը միւլսթէլիֆէ, գասրգ պաղարը, Էնվաի շիրինկալար, Էլէք-
 թրիք մաքինալարը, միզան իւլ հալա (պարօմէթր), միզան իւլ հարարէ
 (թէրմօմէթր) վէ Էյի ճինս կէօղլիւլէր պուլընմադտա տըր:

Մ. Բօլ Ֆօյաճեան՝ Էէր նէվ սըբարըլաթ վէ թամիրաթը Էճվէն ֆիլաթ
 իլէ իճրա վէ տէրէօհտէ իտէր:

ԲԱՆԱԼԻ

ԱՆԳՂԻԷՐԷՆ ԼԵՂՈՒԻ

Ի պէտս վարժարանաց

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

Աշխատասիրեաց

Գ. ՊԱՂՏԱՍԻՆԱՆ

Կը վաճառուի Չագմագճըլար
 Եօրուչը Յակօբեան խան Գ. Պաղ-
 տատեանի տպարանը և բոլոր
 գրավաճառաց քով:

Ս. Մասն. Բ. տիպ, 40 ղրշ.
 Բ. Մասն. Նոր տիպ 40 »
 Երկու հատորն միասին 16 »

Գ. ՊԱՂՏԱՍԻՆԱՆ

Տ Օ Գ Թ Է Օ Ր

Օ. ԳԱԲԱՄԱՃԵԱՆ

Տօգթէօր Օննիկ, Կ. Յ. Գարա-
 մաճեան էֆ. օր ուսումնասիրած է
 մասնաւորապէս ներքին մորդային
 և կանանց հիւանդութիւններն
 պատիւ ունի ծանուցանել Արգոյ
 հասարակութեան թէ՛ հիւանդ
 կ'ընդունի ամէն օր Եէնի-Գարու
 Ալ-Պօյաճըլար բողոց 40 թիւ
 իւր տան մէջ և կը գտնուի ամէն
 չորեքշաբթի և շաբաթ օրերը ժա-
 մը 8. նէն վերջը Պահճէ-Գարու
 Չարգեան Պօղոս էֆէնտիի դե-
 դարանը:

Ձրի խորհրդակցութիւնը ժամը
 Յէն 9, ամէն հինգշաբթի իւր բը-
 նակարանը և երեքշաբթի օրերը
 Նսայեան ձիվանի էֆէնտիի դե-
 դարանը ի Սամաթեայ:

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ

ԱՆՏՕՆ ՍԱՔԱԵԱՆ

ԽՄԱՍԻՐ Թ. ՀԱՃԵԱՆ